

Տարեկան գին և. Պոլսոյ համար 3 Մէճ
ձ. Գաւառաց 40 Մէճ
Վ. Կապուտայ 4 Մէճ
ձ. Գաւառաց 3 Մէճ
Իւրաքանչիւր թիւի գին 60 փր.
Եւստիցիան տողը մէկ անգամի հա-
մար 3 զուրուշ, երկու անգամի հա-
մար 2 զուրուշ, աւելի անգամներու
համար զատ ստիպարկութիւն կըլլայ:

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 24 ԴԵՍԵՄԲԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 30 դեկտ.

Այսօր էլէդէն պալատին մէջ,
Մաք—Մահան մարաթախտին ներկա-
յութեամբ ազգային ժողովոյ այլ
և այլ կուսակցութեանց դիւանաւոր
անդամները Պ. Պիւֆէ, Պ. Տիւֆօր,
Պրօյի դուքսը, Օտիֆէրէ Բասքիէ
դուքս, Պ. Լէոն Սէ, Պ. Բէրաէլ,
Տըքադ դուքս և Շապո—Լաթուր
զօրապետ, Սահմանադրական օրի-
նաց վրայ համաձայնեալ նորոգա-
կաւ խորհրդակցութիւն մըընին:
Երկուր խօսակցութենէ ետեւ, ճերա-
կոյս մը հաստատելու օրէնքը սահ-
մանադրական օրէնքներէն չբաժնե-
լու հարկը ճանչցին, և յետոյ իշ-
խանութեանց փոխանցութեան խնդ-
րոյն վրայ վիճաբանեցին: Այնպիսի
եան անդամք առանց անձնականու-
թեան եօթնամեայ իշխանութիւն
ընդունիլ չեն ուզեր:

Շաբաթ օրը նոր դումարում
մ'ալ պիտի ըլլայ:

Մատրիա 31 դեկտ.

Դահակորոյս իդապէլա թագուհի-
ւոյն օրդի Տօն Ալֆօնս Սպանիոյ թա-
գաւոր հրատարակեցաւ և Հիւսի-
սային ու կեդրոնական ամեն զօրա-
բանակներէն ճանչուեցաւ:

Էպարթէրօ (Տիւք ալ լա վիք-
թօար Սպանիոյ ամենէն մեծ մար-
դոցմէն մին) մեռաւ:

Մատրիա 31 դեկտ.

Տօն Ալֆօնս Մատրիա և վալան-
սի մէջ միանգամայն թագաւոր հրա-
տարակեցաւ: Հիւսիսային բանակին
և այլ պահապան զօրքերն հաւա-
նութիւն առին այս յեղափոխու-
թեան առանց բնաւ արհեստագի-
թիւն ըլլալու: Առժամանակեայ կա-
ռավարութիւն մը կազմուեցաւ Մատ-
րիա զօրաց հրամանատար Տօն Բանո-
վա Բասթիլիոյ նախագահութեամբ:
Յամաքային և ծովային զօրու-
թիւններն ամեն տեղ հաւանութիւն
կուտան Տօն Ալֆօնսի թագաւոր ըլ-
լալուն: Սէրբանօ մարաթախտ ալ
չընդգրկմանար, և Հիւսիսային բա-
նակին հրամանատարութիւնը Լա-
զէրնա զօրապետին յանձնելով քաշ-
ուեցաւ:

Փարիզ 31 դեկտ.

Դահակորոյս իդապէլա թագու-
հին իւր Տօն Ալֆօնս օրդուին թա-
գաւոր հրատարակուին իմանալով
պատմական թէ Տօն Ալֆօնս ան-
միջապէս Սպանիա պիտի երթայ, Պա-
պին օրհնութիւնն ստանալէ ետեւ:

Պ. Լըարիւ Ռօլէն (Վերմ ուսմիա-

պետական և քաղ ճարտարապետ)
մեռաւ:

Պէրլին 31 դեկտ.

Թրէվէզոյի եպիսկոպոսն իր պա-
տիժը կրելով ազատ թող տրուեցաւ:

Պէրլին 1 յունվ.

Սպանիական Ֆրգաթին մը Մար-
սիլիա դենայ Տօն Ալֆօնսն առնելու և
վալանս տանելու համար: Իդապէլա
թագուհին փարիզ պիտի մնայ: Քար-
լոսեանց ներքոյութիւն խոստացուե-
ցաւ Եթէ զէնքը վար դնեն:

Պէրլին արդէն ճանչցեց նոր թա-
գաւորը:

Մատրիա 2 յունվ.

Բոլոր քաղաքը դրօշակներով
զարդարուած է երէկուրէն: Ի վեր-
ջեան Պետութեան արժեթուղթերն հա-
րիւրին 4 վրայ դրին և շատ դործ
կըլլայ:

Սէրբանօ մարաթախտ Դազդիա
պիտի քաշուի:

Պէրլին 2 յունվ.

Նոր տարւոյ առթիւ երէկուան
ընդունելութեանց մէջ կայսրն Եւ-
րոպիոյ խաղաղական վիճակին վը-
րոյ անդադարէն դուհալութիւն յայտ-
նեց, և գերմանական կայսրութեան
գլխաւոր պարտքը համարեց խաղա-
ղութեան պահպանութիւնը:

Փարիզ 3 յունվ.

Ազգային ժողովոյ այլ և այլ կու-
սակցութեանց ներկայացուցիչներն,
որ երէկ նորէն էլիզէի պալատը դու-
մարեցան, իշխանութեան փոխանց-
ման խնդրոյն վրայ չըլլին համա-
ձայնի: Չախ կեդրոնը հանրապետա-
կան կառավարութիւն մը հաստատե-
լու հարկը կը պաշտպանէ: Եւ կեդ-
րոնն առանց անձնաւարութեան եօթ-
նամեայ իշխանութեան կողմը կը
բռնէ, իսկ աջակողմն ընդհակառա-
կըն անձնաւորութեան վրայ հիմ-
նեալ եօթնամեայ իշխանութիւն մը-
այն կընդունի:

Վիէննա 2 յունվ.

1858 ի փոխառութեան պարգե-
նեւուն վիճակահանութիւնը կատար-
ուելով 239 սէրլին 91 թիւն առաջին
վիճակը, և 237 1/2 սէրլին 26 թիւն
երկրորդ վիճակը շահեցան:

Ռուսիոյ և Աւստրո—Հունգարիոյ
կառավարութեանց մէջ բանակցու-
թիւն բացուեցաւ մաքսերու խնդ-
րոյն վրայ:

Մատրիա 2 յունվ.

Տօն Ալֆօնս Մատրիա կ'ապառուի:
Նաւախուծ մը զայն վալանս պիտի
տանի, ուր հիւսիսային և կեդրոնա-
կան բանակներուն հանդէս պիտի
ընէ:

Դաւառաց կառավարիչներն ի-
րենց պաշտօնը կը շարունակեն:

Բնդգլխաւոր կողման լրագիրնե-
րը խափանեցան:

Տօն Ալֆօնս լիակատար ներքոյ-
թիւն շնորհեց Բարլոսեանց:

Հում 2 յունվ.
Կարիպարտի շէնքուհեց իրեն
կապուած 400000 ֆրանքը:

Լոնդոն 2 յունվ.

Պոստ	Քօնա	44 7/8
Դոն	1865	68 1/2
»	1869	53 3/4
»	1871	65 1/2
»	1872	85
»	1873	52 1/4

Նոր փոխառութիւն 1 7/16
Անգլ քօնա 92

Ի վերջոյ 2 յունվ.

Բամպակ Միալինկ—Օրդէն 7 3/4—
» Ֆայր Տօլէրա 4 7/8 — 5
Ծախսած 12000 հակ:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մինչդեռ մէկ կողմանէ Հումի
Պապը կը բողոքէ թէ կաթոլիկ Հա-
յոյ Հաստեան մասը կրօնական հա-
լածանաց և կողպուման ենթարկ-
եալ է Թուրքիոյ մէջ, իրօք կը տես-
նուի որ եկեղեցիները կողպուողնե-
րը նոյն իսկ Հաստեանք են, որով-
հետեւ Պատրիարքին յանձնուած ե-
կեղեցիներուն ու առաջնորդարան-
ներուն մէջ ոչ կ'ազ կարասի թողու-
ցած են և ոչ իսկ տուամար, Այս պատ-
ճառաւ, Պատրիարքը կամ անոր կող-
մէն կարգեալ նոր Միւթէվէլլիները
դատ բռնալու հարկադրեալ են նա-
խորդ Միւթէվէլլիներուն դէմ:

Շաբաթ օրը Բէրայի քաղաքային
տանինն առջև 'ի դատ ներկայացան
Ղալաթիոյ փրկիչ եկեղեցւոյն նոր
Միւթէվէլլի Չամիչ Թօհմէնէ Էֆէն-
տիի փոխանորդ Մէրեթմուրի Է-
ֆէնտին, և նախորդ Միւթէվէլլի Մը-
սըրբան Անտօն Պէյի փոխանորդ-
Բէքմէզ Էֆէնտին:

Առաջին յիշեալ եկեղեցւոյն մէ-
ջէն վերցուած թանկագին կահերն
ու ելումուծից տուամարները կը պա-
հանջէ վերջինէն:

Բերայի թագապետութեան Նա-
խագահ Վսեմ Սարգիս Էֆէնտի
Համամեան հրաժարական տալով,
նորա տեղ Բէրթէվ Էֆէնտին ան-
ուանեցաւ:

Թուրքիոյ և Պարսկաստանի մէջ
կնքուած առեւտրական կարգադրու-
թեանց դործադրութեան միջոցները
անօրինելու համար խառն յանձնա-
ժողով մը կազմուեցաւ, որոյ ան-
դամ անուանեցան Բ. Դրան կողմա-
նէ վսեմ Սալիֆէ և Բապուրի փա-
շաները:

Բաթորիցայի մէջ անցած անցից
վրայ քննութիւն ընող յանձնաժո-
ղովն տեղեկագիրը շարաթ օրը Կ.
Պօլիս հասաւ: Յանցաւորաց դէմ
տրուած վճիռներէն մի քանին մահ-

յամ որ եւ րցէ գրութիւն խաղաղի-
—Տնօրէնին պիտի ուղարկուի, և Պո-
լիս, Չինիլի խան, Մառլիզ գրասեն-
եակը:
Ճամբու ծախքը չիմարուած հա-
մակ չընդունուիր:

ուան դատակնիք են: Բաթորիցայի
դայմագամին համար ալ պատիժ
տնօրինուած է՝ իւր պարտականու-
թեան անկողի ըլլալուն և ծագած
խառնութեանց առաջը չառնելուն
պատճառաւ:

Մայրաքաղաքի ծխախոտի տես-
չութեան դործակիւնները Սուլթան
Պայադիա խանութի մը մէջ երկու
անտուկ փոխուցեալ ծխախոտ դրու-
նելով գրաւեցին:

Այս ներգութեանց առաջըն խա-
պառ առնելու համար կըսուի թէ
ծխախոտի մատակարարութեան տես-
չութիւնը որոշել է որ վաճառելի զըշէն
վար եղող ծխախոտներն ալ այսու-
հետեւ ծրարով վաճառուին:

Ռաիկանութեան ըրադիրը կը
ծանուցանէ թէ այսուհետեւ նոր
լրագիր մը հիմնելու տրտնութիւն
խնդրուած ժամանակ, խնդրամատոյ-
ցին վրայ նուրբ քննութիւն ըլլալով
պիտի ստուգուի թէ դատաստանա-
կան պատժող ենթարկեալ է երբէք,
անստագիւտ վարուց և վկայեալ բա-
րոյականի աէ՞ր է, և թէ խմբագրի
մը պէտք եղած հմուտ թիւնն ու ար-
ժանիքն ունի՞:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ		
ԷՍԶԱՄԵՐ ՈՒՄՈՒՄԻԷ		
23 դեկտ.	Երկուշաբթի Իրիկուն	50 7
24 »	Երեքշաբթի առաւօտ	
բացուեցաւ		49 31
կէս օր		49 30
Կ. Պօլիս 23 դեկտ.		
Սօսիլ Բէյ Էնթրալի բաժնիք Անգլ. Վր.		8 40
« ֆոխանակութեան »		5 27
Կ. Պօլսոյ Պանքային »		6 47
Քրէտի Ենթալ »		41 44
Քրէտի Օսթրո—Թուրք »		—
Կրկնթուղթոց հին »	3ր.	123
Փոխ. 1863 »	»	326
» 1865 »	»	332
» 1869 »	»	279
» 1872 »	»	85 1/4
» 1873 »	»	265
Թրամուէյ »	Օսմ. Վր	3 50

ԲՅԱՅՔ ԳՐԱՄՈՑ		
23 ԴԵՍԵՄԲԵՐ		
Անգլ. լրագ. դուրս »	140 5	
Նաթօլէոն ոսկի »	87 24	
Իմպէրիալ Ռուս »	89 40	
Գրքըմիզ »	54 27	
Հինգ ֆրանք »	—	
Հինգ ֆրանք »	104 25	
Պրինց »	128 20	

Ա. Զ. Գ. Ա. ՅԻՆ

Պրիմանի թագաւորին Հայադէի
պաշտօնատար Մեծ. Պ. Մինաս Գր-
Տէր խաչատուրեան սիրալիր ընդու-
նելութիւն կ'դնէ մայրաքաղաքիս
ազգայնոց կողմէ:

Յիշեալ պատուական անձին տը-
ւած հետաքրքրաշարժ լուրերն ու
տեղեկութիւնները լսող չկրնար յա-
գենալ իր տեսակցութենէն:

* 13 տարեկան երիտասարդ:

Ազգայնացումն անհայտ է հետևել
հալ ընդհանր մասնաշրջան է Ամեն .
Ս. Պատրիարք հօր :

Ամենապատիւ Արքեպիսկոպոս Պատրիարք
Հայր , Նախագահ Ազգային Կեդրոնական
ժողովոց :

Իսկեղնք որ Օգոստէն Էֆէնդի Բոսնա-
սարեան կիւրակէ օրը Պէշկիմաշի մէջ
ազգային երեսօնական ընտրութիւն է . ի
հարկէ այն ընտրութիւնը յաջորդ երես-
օնականներէն ժողովոյն պիտի ներկայաց-
ուի ի վաւարացումն : Սակայն ստորա-
գրեալքս խոնարհարար կը յիշեցնենք
Ձեր Բարձր Արքեպիսկոպոս թէ՛ յիշեալ
անձին վրայ ժամանակէ մ'ի վեր ծան-
րակշիւ ամբաստանութիւններ եղան . և
կըլլան հրապարակաւ , զորս կարգաւոր
չենք կրնար համոզուիլ թէ՛ արդեօք այդ-
պիսի ամբաստանութեանց ներքեւ լինող
անձ մը կարող է ազգային երեսօնակա-
նական ժողովոյ մէջ բազմիլ , մինչդեռ
յիշեալ անձը իբր ազգային դրամական
գործոց մէջ նենդող , կաշառակեր և
Հայաստանեայց եկեղեցւոյ դատաւու-
թեանն ու աւանդութեանցը հակառակ
մարդ վարդապետութիւններ հրապա-
րակաւ քարոզող կամուրջաւորներ :

Սրբազան Հայր , Գուք որ ազգային
Սահմանադրութեան անկեղծ գործադ-
րութեանը ուշադրէք , չենք կարծեր
որ այսպիսի ծանր ամբաստանութեանց
ենթարկեալ անձ մը , առանց օրինաւոր
քննութեան և առանց ժողովրդեանց պայ-
թակեալ մտքերը բռնաբար , թող տաք
երեսօնականներ ամբողջ վրայ բազմիլ
իբր օրէնսդիր՝ նոյն իսկ Հայաստանեայ
օրէնաց հակառակ :

Արդ՝ Սրբազան Հայր , խնդրեմք որ
այդ վաւարացումը դեռ չկատարուած՝
նկատուութեան առկայք մեր այս բոլոր-
քախտաւոր դիտարկութիւնները , բարեհա-
ճիք պարտաւարաւորեն ի դորձ դնել որ-
պէս զի յիշեալ անձը բոլորեանց ենթարկ-
եալ վերստին հրաժարելու չհարկաւոր-
ի : Մնաճք ամենարարձր
1874 զեկտ. 17 Սրբազանութեան ջերմ
Ամենախոնարհ ծառայք
(Ստորագրութիւնը)

Սրբազան Հայր , խնդրեմք որ
այդ վաւարացումը դեռ չկատարուած՝
նկատուութեան առկայք մեր այս բոլոր-
քախտաւոր դիտարկութիւնները , բարեհա-
ճիք պարտաւարաւորեն ի դորձ դնել որ-
պէս զի յիշեալ անձը բոլորեանց ենթարկ-
եալ վերստին հրաժարելու չհարկաւոր-
ի : Մնաճք ամենարարձր
1874 զեկտ. 17 Սրբազանութեան ջերմ
Ամենախոնարհ ծառայք
(Ստորագրութիւնը)

Սրբազան Հայր , խնդրեմք որ
այդ վաւարացումը դեռ չկատարուած՝
նկատուութեան առկայք մեր այս բոլոր-
քախտաւոր դիտարկութիւնները , բարեհա-
ճիք պարտաւարաւորեն ի դորձ դնել որ-
պէս զի յիշեալ անձը բոլորեանց ենթարկ-
եալ վերստին հրաժարելու չհարկաւոր-
ի : Մնաճք ամենարարձր
1874 զեկտ. 17 Սրբազանութեան ջերմ
Ամենախոնարհ ծառայք
(Ստորագրութիւնը)

Սրբազան Հայր , խնդրեմք որ
այդ վաւարացումը դեռ չկատարուած՝
նկատուութեան առկայք մեր այս բոլոր-
քախտաւոր դիտարկութիւնները , բարեհա-
ճիք պարտաւարաւորեն ի դորձ դնել որ-
պէս զի յիշեալ անձը բոլորեանց ենթարկ-
եալ վերստին հրաժարելու չհարկաւոր-
ի : Մնաճք ամենարարձր
1874 զեկտ. 17 Սրբազանութեան ջերմ
Ամենախոնարհ ծառայք
(Ստորագրութիւնը)

Սրբազան Հայր , խնդրեմք որ
այդ վաւարացումը դեռ չկատարուած՝
նկատուութեան առկայք մեր այս բոլոր-
քախտաւոր դիտարկութիւնները , բարեհա-
ճիք պարտաւարաւորեն ի դորձ դնել որ-
պէս զի յիշեալ անձը բոլորեանց ենթարկ-
եալ վերստին հրաժարելու չհարկաւոր-
ի : Մնաճք ամենարարձր
1874 զեկտ. 17 Սրբազանութեան ջերմ
Ամենախոնարհ ծառայք
(Ստորագրութիւնը)

Սրբազան Հայր , խնդրեմք որ
այդ վաւարացումը դեռ չկատարուած՝
նկատուութեան առկայք մեր այս բոլոր-
քախտաւոր դիտարկութիւնները , բարեհա-
ճիք պարտաւարաւորեն ի դորձ դնել որ-
պէս զի յիշեալ անձը բոլորեանց ենթարկ-
եալ վերստին հրաժարելու չհարկաւոր-
ի : Մնաճք ամենարարձր
1874 զեկտ. 17 Սրբազանութեան ջերմ
Ամենախոնարհ ծառայք
(Ստորագրութիւնը)

Սրբազան Հայր , խնդրեմք որ
այդ վաւարացումը դեռ չկատարուած՝
նկատուութեան առկայք մեր այս բոլոր-
քախտաւոր դիտարկութիւնները , բարեհա-
ճիք պարտաւարաւորեն ի դորձ դնել որ-
պէս զի յիշեալ անձը բոլորեանց ենթարկ-
եալ վերստին հրաժարելու չհարկաւոր-
ի : Մնաճք ամենարարձր
1874 զեկտ. 17 Սրբազանութեան ջերմ
Ամենախոնարհ ծառայք
(Ստորագրութիւնը)

մեն շարականաճումն երաժիշտք : Իսկ
սուղին ձայնին դարձեալ չհամար
սած էր թէ՛ հետեւեալ դարձեալ չհամար
որ ճիշդ (խոսքովային) վերջացնելով (վերջ)
եղանակ կը կազմէ , այս ո՛ր տեղ առ-
սած էր և ո՛ր տեղէն սած էր . ըսել է՝
չէր զիտեր , առաջին ձայնին դարձեալ
քը՝ (սի և տօ տիկ) գործածելով՝ ճիշդ
(սի տիկ) կը վերջացնէ :

Առաջին կողմի եղանակն առաջին
ձայնի կը նմանի ըսած էր . շատ սխալ ,
վասնի զի Ս՝ հեղինակը՝ ձայններն և եղա-
նակները իրարմէ տարբեր յօրինած են
ձայնաւոր համարութեամբ , երկրորդ ձայ-
նին դարձեալ կարծեմ չէր զիտեր և
անոր համար լուրջեմ անհերք էր :

(Առաջ կողմ) փուշ կը վերջացնէ ը-
սեր էր՝ շատ սխալ է . վասնի զի (փուշ)
վերջացուած ժամանակ ուրիշ եղանակ
կըլլայ , և ուրիշ էջեր ունի :

(Երրորդ և վաւ) ձայններուն դարձ-
եալները երբէք չեն տեսներ ինքնաշը-
նար հեղինակութեանը մէջ , և այս դար-
ձեալները չըրարարեալ չեն պատճառը
ի հարկին կրկնանք :

Գործող ձայնը մասնաւոր դարձեալ
մ'ունի , որուն համար չմտնաւոր ըսելու
թէ չէր զիտեր : Այս այն ձայնն է , ո-
րուն համար երգեցողական ժողովոյն
մէջ զարթոյնք Արժանապատիւ Տէր Բար-
թոլմէնի քաջանայի ներկայութեանը
կրկնանք խոսքին կրկնակի օրը հրամանա-
նիդ հարցուցիք մեզ թէ չորրորդ ձայնը
միթէ (վաւաւ) : և ուստի և ես պա-
տասխանեցի մեզ օյո՛ , իսկ դուք նորէն
կրկնեցիք թէ մէջը վաւանի հոտն ան-
գամ չկայ , պատասխանեցի մեզ թէ
քիթդ հոտ չառնաւ : Այն ատեն յիշ-
եալ Արժանապատիւ քաջանային ձեր
խօսքը ընդմիջելով ըսաւ . «Այս առաւ-
հարը (այսօր ընդ ամառ լուսաւոր) չոր-
րորդ ձայնն է . իրեք Շարականը և զայն
կարդամ » : Իսկ մեզ դարձեալ ներում
խոսքով Արժանապատիւ Տէր հօրմէն ,
ըսելով իրեն , թո՛ղ որ չորրորդ ձայնին
եղանակը հասկնանք Պ . Թաշեանին մի
առ . մի . ուստի և բացատրեցինք : Բայց
դուք դարձեալ կիտի մը վրայ պնդել ու-
ղեցիք . և ահա այն ժամանակ Արժանա-
պատիւ Տէր հօրը կարգաւորեալ մեր
դիտարկութիւնը ըրինք և իրաւունքը ստա-
ցանք : Հետեւեալ ծերունաւոր քաջանային
ըսաւ մեզ պատկառելի ձայնով մը . «Տի-
րացու Նիկողոս , ո՛վ որդեակ իմ , Այս
ձեր վարդապետին վարդապետն է , յորդ
ձայնցիք , սովորեցէ՛ք Շարականը և եղա-
նակներուն ընթացքը » : Իսկ մեզ մեր
կողմանէ յաւելցուցինք մեզ սա խօսքերը .
«Սովորէ՛ք , բայց ինձմէ սովորէ՛ք , որդարձեալ
սխալ չըլլայ » : Մնացեալը ընթերցողաց կը
թողուի :

Այսպէս Պ . Հեղինակ , ձեր գիտցած
երաժշտութիւնը երաժշտութիւնն է . վա-
սնի զի երաժիշտ եմ ըսողը սխալ է չափ
ձանշան , և եղանակ , նոյնպէս և եղա-
նակներուն էջերները և անունները : Իսկ
եթէ այս երկուքը չձանշանոր , այն երա-
ժիշտն է :

Յարգելի ընթերցող Պ . Թաշեան լաւ
գիտեալով որ իւր շարականները հիմ-
նովին սխալ են , նեղը մնալով ոմանց հա-
մար տպագրութեան սխալ է կըսէ , զո-
ման ալ այնպէս կը համոզէ թէ ինքը
իբր թէ Հայկական և Եւրոպական ձայ-
նագրութիւնը լաւ գիտեալով , այլոց գիտ-
ցածներն ճշմարիտ չարքներն են : Իսկ
եթէ Եւրոպական ձայնագրութեան քա-
ջանաւոր անձ մը բազմաթիւ կամ
թարգմանաւոր իրեն սխալները իւր զըր-
բին մէջ իրեն ձանշանը , յայնժամ դարձ-
եալ նեղը մնալով կը պատասխանէ թէ
(Հայկական էջեր է այն) ձեր խելը չհա-
նիր , եւրոպական նոյնպէս չմտնիր , Խո-
քերնիս վերջացնելով կը խնդրենք Պ . Թաշ-
ձեանէն որ իւր զրբոյնին Յօր մասը նշա-
նակուած սխալ էջերը եւրոպական ձայ-
նագրութեան թարգմանելով յանձնէ զայն
ի քննութիւն Նորին Արքեպիսկոպոս Պ . Թա-
րագաւոր . Խորին արքեպիսկոպոսին Նար-
պէյ , որ է քաջանաւոր Եւրոպական Երա-
ժշտութեան , բայց կը խնդրեն որ ճիշդ
թարգմանի այնպէս , ինչպէս լեզուաբան
անձինք մէկ լեզուէն միւսը ճշգրիտ կը
թարգմանեն , և ահա այն ատեն Պ . Թաշ-

Սրբազան Հայր , խնդրեմք որ
այդ վաւարացումը դեռ չկատարուած՝
նկատուութեան առկայք մեր այս բոլոր-
քախտաւոր դիտարկութիւնները , բարեհա-
ճիք պարտաւարաւորեն ի դորձ դնել որ-
պէս զի յիշեալ անձը բոլորեանց ենթարկ-
եալ վերստին հրաժարելու չհարկաւոր-
ի : Մնաճք ամենարարձր
1874 զեկտ. 17 Սրբազանութեան ջերմ
Ամենախոնարհ ծառայք
(Ստորագրութիւնը)

Սրբազան Հայր , խնդրեմք որ
այդ վաւարացումը դեռ չկատարուած՝
նկատուութեան առկայք մեր այս բոլոր-
քախտաւոր դիտարկութիւնները , բարեհա-
ճիք պարտաւարաւորեն ի դորձ դնել որ-
պէս զի յիշեալ անձը բոլորեանց ենթարկ-
եալ վերստին հրաժարելու չհարկաւոր-
ի : Մնաճք ամենարարձր
1874 զեկտ. 17 Սրբազանութեան ջերմ
Ամենախոնարհ ծառայք
(Ստորագրութիւնը)

Սրբազան Հայր , խնդրեմք որ
այդ վաւարացումը դեռ չկատարուած՝
նկատուութեան առկայք մեր այս բոլոր-
քախտաւոր դիտարկութիւնները , բարեհա-
ճիք պարտաւարաւորեն ի դորձ դնել որ-
պէս զի յիշեալ անձը բոլորեանց ենթարկ-
եալ վերստին հրաժարելու չհարկաւոր-
ի : Մնաճք ամենարարձր
1874 զեկտ. 17 Սրբազանութեան ջերմ
Ամենախոնարհ ծառայք
(Ստորագրութիւնը)

Սրբազան Հայր , խնդրեմք որ
այդ վաւարացումը դեռ չկատարուած՝
նկատուութեան առկայք մեր այս բոլոր-
քախտաւոր դիտարկութիւնները , բարեհա-
ճիք պարտաւարաւորեն ի դորձ դնել որ-
պէս զի յիշեալ անձը բոլորեանց ենթարկ-
եալ վերստին հրաժարելու չհարկաւոր-
ի : Մնաճք ամենարարձր
1874 զեկտ. 17 Սրբազանութեան ջերմ
Ամենախոնարհ ծառայք
(Ստորագրութիւնը)

ձեան իւր սխալ յայտնի պիտի տեսնայ ,
որուն ուղիղը այսպէս կը գրուի , թէ , մի-
ֆա (տիկ) , սոր լա , սի տօ (տիկ) , րէ ,
և կըսուի թէ առաջ էջեր :

Իրենն թէ (մոտէօրին) էջերը դեռ
կազմել չգիտող երաժիշտ մը ինչպէս կա-
րող է հեղինակ մը հանդիսանալ , ուշիմ
ընթերցողաց ուշադրութեան յանձնելով ,
Մնամ՝ ձեզ և ազդիտ անձնուէր

Արքեպիսկոպոս Թաշեան
23 զեկտ. 1874
Ի Լանկա .

Մայր եկեղեցւոյ Գալարաց ուսում
նարանի վաղըֆէն Հիսարապի ճառ-
տէսի 83 թիւ տանը կէսը մահլիս է-
րած ըլլալով , վաղըֆի կողմէն կը
ժախուի և առաջիմ 93 Օսմանեան
սովի երաժէշ :

Ուստի ով որ ասկից աւելի կը
կամի դնել , պարտի դիմել յիշեալ
ուսումնարանը ամեն առաւօտ մինչև
ժամը 5 , թուականէս մինչև 11 օր :

Դպրապետ Մայր-Եկեղեցւոյ
Թաշեան Բեհլուէն
23 զեկտեմբեր 1874

ՀՐԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
Ա. ՏԻԽԱՍ
ՊՐԱԺԼՈՒ ԴԵՐԱՍՍ
Թարգմանեց Մ. Մամուրեան
Հայր Երեմիայի Երեմիայի
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ՏԵՏԵԱՆ
1874

Ա. Տիւմայի Երեմիայի Հայրանակիրը
եւ Գաւառ տարի ետքը վեպերը հրատա-
րակելն ետեւ հարկ էր նաեւ թարգ-
մանել եւ տպագրել տալ յիշեալ վե-
պերը կերպով մը շարունակող գործն ,
որ է Պրաժլոն Դերիմա անուանի վի-
պտասին մեծ վեպերէն մին , որ թէ՛
պատմական նկարագիրներու , թէ՛ հե-
տաքրքրաշարժ անցքերու եւ թէ՛ ճար-
տար հիւստեանքն կողմէն ընթերցողին
ուշադրութիւնը կը գրաւէ եւ միտքը
կը կրթէ :

Կը ժախուի ի Զմիւռնիա ի Տէտե-
ան Տպարանի . իսկ ի Կ. Պոլիս Գա-
վաթեան եղբարց Դրաւուրը Զաքարի .
ճըլար եղբարց թիւ 16 . իւրաքան-
չիւր հատորը 12 դահի կանի :

ՆՈՒԵՐԻ ԿԵՂԵՐԻ
(Թարգմանութեամբ)
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ
Հին հատ սիրուն տետրակներ , որ
կը պարունակեն տղայոց եւ պատան-
եաց հասկացողութեան յարմար բա-
րդական եւ խիստ զուարճալի պատ-
ման թիւերն են :

ԱՆՈՒՄԵՆ ՏԵՏԵԱՆ
Հայր Սիմօն եւ Զմիւռնի թիւեր .
Երկու դահի կան եւ ցորենի հատեր .
փերեգակ Միւրալէլ .
Անձնութիւն կամ Ակամայ բժիշկ .
Մեղու , Երկէր , Դաւիթ եւ Գողթիթ .

ԴԻՆ ՏԵՏԵԱՆ 1 ԴՐԾ
Կը փաճառուի մասնաւորապէս ի
գրատան Պարտաւար աղայի Սրապ-
եան (ի Մէրճան չարչր թիւ 29) , եւ
այլ զրաւաճառաց խանութները :

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԵՒ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԻ
ՕՐԵՑՈՅՑ
1875 թուին
Երեմիայ Գաւառայե

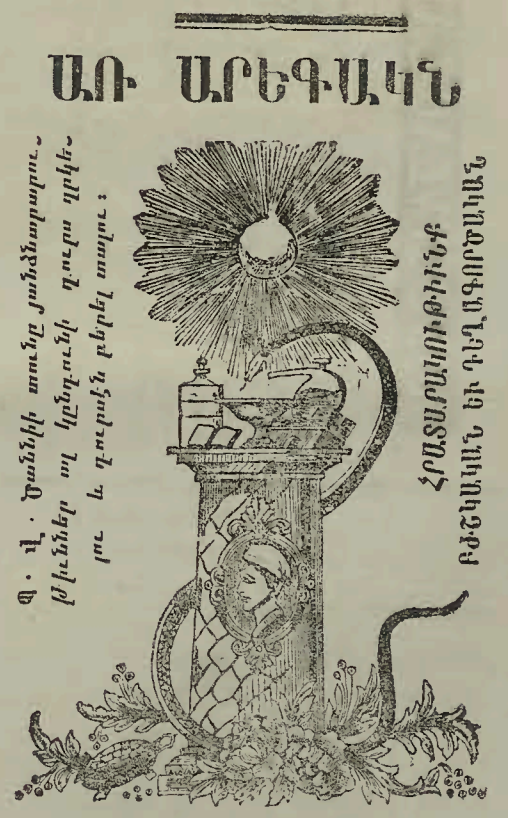
Պարունակութիւն (բաց՝ ի բուն օ-
րացոյցէ) Ծանօթութիւն . Պաշտօնա-
կան ցուցակ անուանց միտքեր եւ
խոսքից առեալ ի կրօնական ժողովոյ
ճշմունք եկեղեցականաց , ախարհա-
կանաց . եւ ի դպրական սեռի վարչու-
թիւն Հայոց . ցուցակ առաջնորդաց .
թիւ համայն Հայոց . Հայք ի Ռուսաս-
տան , հոգեւոր իշխանութիւն , զորո-
ւանեայ ազգաց ի Կ. Պոլիս . թիւ մարդ-
կանց աշխարհի եւ կրօն , վիճակագ-
րութիւն Տաճկաստանի . կայսերա-

զունք , նախարարք , ներկայացուցիչք
օտար տէրութեանց , Հայազգի պաշ-
տօնատարք , բնակիչք յիշաւոր գա-
ւառաց , ցեղք եւ կրօնք , Համառօտ
պատմութիւնք Եկեղեցւորութեանց
զիտաւոր Տէրութեանց , գահակալք ,
գահաժառանգք , պաշտօնատարք , բը-
նակիչք , զորութիւնք , նաւատարք ,
գանձք , պարսք , վաճառականութիւնք ,
կրկնութիւնք , թղթատարութիւնք ,
Տէրութեանց , արժէք գրամաց զանա-
զան ազգաց , պատկեր եւ կենսագ-
րութիւն Մառէշալ Մաքսիմիլիան ,
Մ. Թիէռի , Պիլիպպոս իշխանի , Կիւ-
պէրիէնի :

Կը ժախուի զրաւաճառաց քով
զին 3 զրուշ :
Կը գրանաւորին է Մէրճան փա-
տրմանի խանի վերնադարի թիւ 28
ամեն օր ժամ 5 էն 6 :

ՕՐԵՑՈՅՑ
ՊԱՐԶ
1875 թուին
Զորինեալ յերմիա քահանայե Խաղաղի
Կը ժախուի գրաւաճառաց քով ի
զին 60 փառա , Կիւրտաստեղին է Մեր-
ճան փառաքմանի խանի վերնադարի
թիւ 28 :
Վերջիշեալ սենեակը յաճախոր-
դաց համար բաց է ամեն օր ժամը
4 1/2 Էն մինչև 6 :

ՆՈՒՄՈՒՅՈՒՄ
Մօսկա վէնտան Ծանօթութիւն կամ ըլլա-
յիտ թիւ 72 մեծ գիտարանը , Լա-
ւաշիկայ փետրվար 1 ին նոյն կամը-
յին գրովը Բարձր . Մայր թագուհոյն
չինեղ տուած նոր վաճառատները
պիտի փոխարինուի , որ ասկէ առաջ
ալ քանի մը տարի Մօսկա վ . Ծանօթ
կեցած է , իսկ այժման գիտարանին
անկող վարձու պիտի արուի փետրվար
1 էն : Ուշադր Մօսկա Ծանօթի հիտ փէպք
է տեսակցի :

Վ. ԾԱՆՆԻ
ՄԵՐ ՏՈՒՆ ԴԵՐԱՍՍԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ
ԵՒ ԴԵՐԱՎԱՍՏԱՐՈՒԹԵԱՆ
Կ. Պոլիս Կաթիլի Դէմ Բէ- 79 .
Բերա Մեծ Կաթիլ Բէ- 77 :

Դեղադորձական եւ քիմիական
արագըրութիւնք եւ գործիք . վի-
րաբուժական գործիք եւ փաշտօնէ
նիւթեր . Անուշահոտութիւնք , չի-
քալով , չայ սյլ եւ սյլ տեսակ . Ար-
եւտական ոտաւոյց եւ սառնոց ամեն
ժամանակ պատրաստ . Մնացական
նիւթեր . Պօրտոյի , Հունգարիայ եւ
Ռէնի գինիներ , ռեզանի գինիներ .
Գունատուանկօի սյլ եւ սյլ պատրաս-
տութիւնք . Ամեն տեսակ Հանքային
ջուրեր . Սօֆիսթի մեծ միւրք .
Տիւմէնի ջուր . Մարի ներկ բազմա-
թիւ անձերէ փարձեալ :
Ամեն ալ խիստ չափաւոր գինով :

Հաստորդաց և այս քաղաքիս ընդհանուր